

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΛΣΙΝΚΙ

Πλήρης ικανοποίηση
των ελληνικών θέσεων
και στα 3 μέτωπα

Παρέμβαση Κλίντον,
Σρέντερ για να πει
το "ναι" η Αγκυρα

**"ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΒΗΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ"**

Σημαντικό βήμα
για την ειρήνη, την
ασφάλεια και την
ανάπτυξη της πε-
ριοχής χαρακτηρί-
σε την απόφαση
του Ελσίνκι ο πρω-
θυπουργός.

ΑΣΠΙΔΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

πάνω από Αιγαίο και Κύπρο

**ΚΑΙ ΜΕ ΔΗΛΩΣΗ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ:**

ΚΥΡΙΑΚΗ
26
ΜΑΡΤΙΟΥ

...Οι εκλογές
αν η Ν.Δ.
ΠΕΙ «ΟΧΙ» ΣΤΟΝ
Στεφανόπουλο

ρηνικό τρόπο, και, εάν δεν
υπάρξει αποτέλεσμα, παρα-
πομπή στη Χάγη. Περιλαμ-
βάνονται σημαντικότερες δε-
σμεύσεις, που θα πρέπει να
υλοποιήσει η Τουρκία στη
διαδρομή της προς την Ευρώ-
πη. ■ ΣΕΛ. 4-7 • ΓΝΩΜΗ ΣΕΛ. 8

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ: Τι λένε στην αντιπολίτευση και μέσα στο ΠΑΣΟΚ

ΣΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΝΘΕΤΟ

Αέρα αισιοδοξίας έφερε το Ελσίνκι στη Σοφοκλέους

ΕΦΟΔΟΙ ΤΟΥ ΣΔΟΕ ΣΕ ΛΕΣΧΕΣ, «ΚΟΥΛΟΧΕΡΗΔΕΣ», ΚΑΖΙΝΑ

■ ΣΕΛ. 23

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑΤΡΩΝ

Τυφλώνουν τα παιχνίδια με λείζερ

Επικίνδυνα παιχνίδια με λείζερ κυκλοφορούν ελεύθε-
ρα στην ελληνική αγορά, αντίθετα με άλλες ευρωπαϊκές
χώρες. Η χρήση τους μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθω-
τες βλάβες στα μάτια, προειδοποιούν οι γιατροί. ■ ΣΕΛ. 13

ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

20.000
θα γίνουν
μόνιμοι
στο
Δημόσιο

■ ΣΕΛ. 14

Κόντρα Αγίων και για τη γονυκλισία

■ ΣΕΛ. 16

Ειδικό Σώμα κατά εμπρηστών Ι.Χ.

Με Ειδικό Σώμα Α-
στυνομικών θα αντιμε-
τωπισθούν οι εμπρη-
στές των ΙΧ. ■ ΣΕΛ. 16

ΤΟ ΘΕΜΑ

ΟΔΗΓΟΣ

ΕΛΛΑΔΑ

- **9 Το πρόσωπο του Σαββάτου.** Κώστας Ζουράρις
- 10 Γραφικότητες**
- **12 Σχολεία.** Κλεφτοπόλεμος. Ανακαταλήψεις, αποχές από τους μαθητές. Ποιος ο «χάρτης» των καταλήψεων
- **13 Επικίνδυνο παιχνίδι.** Ενα όπλο στα χέρια παιδιών. Το λείζερ πόνιτερ προκαλεί μείωση της όρασης και εγκαύματα στα μάτια κι όμως κυκλοφορεί ελεύθερα.
- **14 Δημόσιο.** 20.000 προς μονιμοποίηση. Κατατίθεται ρύθμιση στη Βουλή, αμέσως μετά τις γιορτές, για 20.000 συμβασιούχους των ΝΠΔΔ και υπουργείων. Πιέσεις από τη Διακομματική Επιτροπή να συμπεριληφθούν και εργαζόμενοι στις ΔΕΚΟ
- **16 Χριστόδουλος - Καλλίνικος.** Νέα ιερή κόντρα. Ο Μητροπολίτης Πειραιώς κατά Αρχιεπισκόπου και ΔΙΣ για την εγκύκλιο που απαγορεύει τη γονυκλισία των πιστών στη θεία λατρεία της Κυριακής.

ΚΟΣΜΟΣ

- **18 Η κουζίνα του μέλλοντος.** Το μενού για τον 21ο αιώνα. Το «πάτο» περιλαμβάνει μια ποικιλία με φαγητά από όλο τον κόσμο. Αυξάνεται η ζήτηση για φυσικά τρόφιμα και μεγαλώνει η λίστα στα μεταλλαγμένα.
- 22 Κοσμοπόλεις**
- **43 Γενετική.** Θέλουν να γίνουν θεοί. Να αναστήσουν νεκρό μονοκύτταρο οργανισμό επιχειρούν στο εργαστήριό τους δύο Αμερικανοί επιστήμονες. Μεγάλα τα ηθικά διλήμματα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- 24 Αποκαλυπτικά** 5.418,32. Ξανά χαμόγελα στη
- **26 Σοφοκλέους.** Συγκρατημένα αισιόδοξοι οι χρηματιστές για την ερχόμενη εβδομάδα μετά τα θετικά νέα από το Ελσίνκι και εν όψει μείωσης των επιτοκίων. «Κλειδί» για την άνοδο, η αξία του όγκου συναλλαγών
- **40 Σοφοκλέους.** Κέρδη στον ορίζοντα. Μετά τις απώλειες κατά 2,6% την εβδομάδα, οι επενδυτές καλούνται να δείξουν ψυχραιμία και μεσοπρόθεσμες επιλογές.
- 42 Αρριβαία.** 11,2 τρισ. τα Εσωτερικού

ΤΕΧΝΕΣ

- 50 Λιλιπούπολοι**
- **53 Ιστορία της ελληνικής γλώσσας.** Έργο - κόσμημα. Κυκλοφόρησε ο ογκώδης τόμος από το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο

TV

- 45 Ακολουθώντας** «τα παιδιά της γειτονιάς»

Χρήσιμα.....	54
Μικρές αγγελίες	55-59
Εξοδος - σινεμά - θέατρα.....	60-61
Σταυρόλεξα	62
Καιρός - πρόγνωση	63

Η δικαίωση του Γ. Κρανιδιώτη

Η χθεσινή σημαντική απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Ελσίνκι, που αποσυνδέει την ένταξη της Κύπρου από την επίλυση του πολιτικού προβλήματος, αποτελεί τη μεγαλύτερη δικαίωση για τον εμπνευστή και τον άνθρωπο που έβαλε τα θεμέλια της ευρωπαϊκής πορείας της Κύπρου, τον αείμνηστο Γιάννο Κρανιδιώτη.

Δυστυχώς, ο Γιάννος Κρανιδιώτης δεν ήταν χθες μαζί μας για να ζήσει και αυτός τη χαρά και την ικανοποίηση από την σημαντική αυτή απόφαση, που φέρνει την Κύπρο ένα βήμα πιο κοντά στην Ενωμένη Ευρώπη.

Ήταν τον Ιούλιο του 1993 όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε θετική γνώμη σχετικά με την αίτηση προσχώρησης της Κύπρου στην Ε.Ε., αλλά η ιστορική στιγμή ήταν τον Ιανουάριο του 1995, όταν ο Γ. Κρανιδιώτης, έπειτα από σκληρή διαπραγμάτευση, εξασφάλισε τη ρητή δέσμευση των εταίρων για έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Κύπρου δίνοντας ως αντάλλαγμα τη σύναψη τελωνειακής σύμφωνίας της Τουρκίας με την Ε.Ε., συμφωνία που επικυρώθηκε από το Συμβούλιο Υπουργών στις 6 Μαρτίου 1995.

Ο Γιάννος Κρανιδιώτης δεν είχε την τύχη να ζήσει αυτήν τη στιγμή που αποτελεί έναν από τους τελευταίους σταθμούς της πορείας της ιδιαίτερης πατρίδας του προς την Ενωμένη Ευρώπη, που αποτελεί ίσως το μεγαλύτερο όνειρο του κυπριακού ελληνισμού, μετά την επίλυση του Κυπριακού.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ:

Ένα σημαντικό βήμα

Πήρε το ευρωδιαβατήριο η Τουρκία. Ικανοποιήθηκαν όλοι οι ελληνικοί όροι. Ιστορική απόφαση στο Ελσίνκι μετά από διπλωματικό θρίλερ

Καθοριστικός ήταν ο ρόλος του Χ. Σολάνα στον μαραθωνίο διαπραγματεύσεων.

Με μια ιστορική απόφαση, αποτελεσματικό ενός δραματικού διπλωματικού μαραθωνίου και προσωπικών παρεμβάσεων του πρωθυπουργού Κ. Σημίτη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Ελσίνκι ικανοποίησε τους ελληνικούς όρους, διασφάλισε την ενταξιακή πορεία της Κύπρου και ανακήρυξε την Τουρκία 13η υποψήφια προς ένταξη χώρα, 36 ολόκληρα χρόνια μετά τη Συμφωνία Συνδεσής της με την ΕΟΚ. Και από τη χθεσινή ημέρα όμως

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Ανοίγει ο δρόμος της Κύπρου - Οι διαφορές στη Χάγη

Οι διατυπώσεις, στις οποίες κατέληξε τελικά η διαπραγμάτευση στο Ελσίνκι, χαρακτηρίζονται ιδιαίτερα θετικές για την Ελλάδα και βεβαίως για την Κύπρο.

► **Για πρώτη φορά η Ε.Ε.** σε επίσημο κείμενό της αποσυνδέει με σαφήνεια την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. από την επίλυση του πολιτικού προβλήματος. Η απόφαση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς απορρίπτει ουσιαστικά τους εκβιασμούς του Ρ. Ντενκτάς και της Αγκυρας, που με προκλητικό τρόπο διακήρυσσαν ότι δεν αναγνωρίζουν την αίτηση ένταξης της «ελληνοκυπριακής διοίκησης».

Η απόφαση αυτή καλύπτει απολύτως τις επιδιώξεις και της κυπριακής κυβέρνησης και αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό βήμα στην πορεία που είχε χαράξει ο αείμνηστος Γ. Κρανιδιώτης.

► **Σε ό,τι αφορά τη Χάγη,** όπου και τελικά εστίασθηκε το μεγαλύτερο μέρος της διαπραγμάτευσης, υπήρξε ένας συμβιβασμός. Υπάρχει ο χρονικός προσδιορισμός τον οποίο ζητούσε η Ελλάδα όχι όμως δέσμευση για αποδοχή της δικαιοδοσίας της Χάγης αλλά, όπως αναφέρεται, τα υποψήφια μέλη θα πρέπει να επιλύσουν τις υπάρχουσες συνοριακές διαφορές με ειρηνικό τρόπο, όπως προβλέπει ο χάρτης του ΟΗΕ και εάν δεν υπάρξει αποτέλεσμα τότε μέσα «σε εύλογο χρόνο θα

πρέπει να παραπέμψουν τις διαφορές αυτές στη Χάγη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όμως, όπως επισημαίνεται, θα επανεξετάσει τα θέματα αυτά «σε συνδυασμό με την ενταξιακή πορεία των χωρών» το αργότερο μέχρι το τέλος του 2004.

► **Στην παράγραφο** σχετικά με την εταιρική σχέση που θα συνάψει η υποψήφια πλέον Τουρκία με την Ε.Ε., στην οποία αναφέρεται ο τρίτος ελληνικός όρος, υπάρχουν σημαντικότερες δεσμεύσεις που θα πρέπει να αναλάβει η Αγκυρα και αναφέρονται σε ολόκληρο το πλέγμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας, της προστασίας των μειονοτήτων και βεβαίως των κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων στις οποίες θα πρέπει να προχωρήσει.

Η συγκεκριμένη επίκληση όμως των αρχών που έχουν τεθεί από τα προηγούμενα Ευρωπαϊκά Συμβούλια, στα οποία περιλαμβάνονται βεβαίως και οι ιδιαίτερα επώδυνες αναφορές του Λουξεμβούργου, ενόχλησαν ιδιαίτερα την Αγκυρα.

Ιδιαίτερα σημαντική χαρακτηρίζεται από την ελληνική πλευρά και η συμπερίληψη στην παράγραφο αυτή της αναφοράς ότι ο πολιτικός διάλογος της Τουρκίας με την Ε.Ε. θα αφορά και τις ελληνοτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό.

πείσουν την τουρκική κυβέρνηση να αποδεχθεί την προσφορά της υποψηφιότητας.

Καθώς η τουρκική ηγεσία βρέθηκε μπροστά στο δίλημμα να αποδεχτεί ή να απορρίψει την ευρωπαϊκή προσφορά (take it or leave it), αναγκάστηκε να αναδιπλωθεί και σύμφωνα με πληροφορίες από την Φινλανδική πρωτεύουσα ο πρωθυπουργός Μ. Ετοεβίτ και ο υπουργός Εξωτερικών Ι. Τζεμ επρόκειτο να φθάσουν σήμερα στο Ελσίνκι για να συμμετάσχουν στο γεύμα των «15» με τους ηγέτες των υποψήφιων χωρών.

Το πλαίσιο της χθεσινής απόφασης θέτει τις βάσεις για μια διαφορετική πορεία της ίδιας της Τουρκίας, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για συνέχιση της ελληνοτουρκικής προσέγγισης αλλά και για την αποκατάσταση των σχέσεων της Ελλάδας με τους εταίρους, οι οποίοι διαρκώς επιθυμούσαν την αναγνώριση της τουρκικής υποψηφιότητας.

Με την απόφασή τους οι Ευρωπαίοι δίνουν μια μοναδική ευκαιρία για την εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων και σύμφωνα με πληροφορίες του «Εθνους» την επόμενη Τετάρτη ή Πέμπτη ο υπουργός Εξωτερικών Γ. Παπανδρέου θα μεταβεί στην Αγκυρα για την υπογραφή των συμφωνιών, στις οποίες έχουν κατα-

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΣΤΟ ΕΛΣΙΝΚΙ

Του Νίκου Μελέτη

δεν έλειψαν οι στιγμές αγωνίας, καθώς οι πρώτες αντιδράσεις της Αγκυρας ήταν αρνητικές, κάτι που ανάγκασε τους «15» να στείλουν επευσμένα στην τουρκική πρωτεύουσα τον Χ. Σολάνα και τον επίτροπο αρμόδιο για θέματα διεύθυνσης κ. Βερχόφεν για να ενημερώσουν και να

ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΑΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Ικανοποιημένος δάλωνε χτες το μεσημέρι ο υπουργός Αμυνας Ακ. Τσοχατζόπουλος για την εξέλιξη της συνεδρίασης της Συνόδου Κορυφής στο Ελσίνκι, σχετικά με το θέμα της Τουρκίας.

Η θέση του υπουργού Αμυνας, όπως αυτή άλλωστε αναπτύχθηκε στην κυβερνητική επιτροπή, είναι ότι θα πρέπει να αποτυπωθούν στο κείμενο με καθαρότητα οι όροι για την είσοδο της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να συμφωνήσει η Ελλάδα.

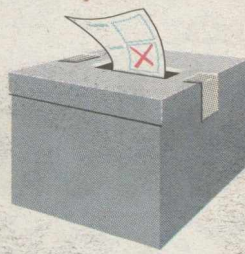
Ο Ακας Τσοχατζόπουλος, μιλώντας προχτές το βράδυ στη συνεδρίαση του Σοσιαλιστικού Κόμματος, ανέπτυξε τις ελληνικές θέσεις μέσα από ένα νέο ευρωπαϊκό πρίσμα, προκειμένου να γίνουν πιο εύκολα κατανοητές από τους Ευρωπαίους συντρόφους του.

Τα επιχειρήματα του Έλληνα υπουργού Αμυνας κινήθηκαν μέσα στο πλαίσιο της προωθούμενης ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας, η οποία αποτελεί πρώτη προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Ακ. Τσοχατζόπουλος ανέλυσε τους λόγους που καθιστούν αναγκαία την υποστήριξη της ανεμπόδιστης ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε.

Παράλληλα, ο υπουργός Αμυνας είχε στο Ελσίνκι διαδοχικές συναντήσεις με το Βρετανό πρωθυπουργό Τ. Μπλερ, τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος Ρ. Σάρπινγκ και τον Επίτροπο Γ. Φέρχοϊγκεν. Από τις συνομιλίες που είχε μαζί τους ο Ακ. Τσοχατζόπουλος διέγινωσε ότι πιο κοντά στις ελληνικές θέσεις βρίσκεται η Βρετανία παρά η Γερμανία.

Χαμογελαστός ο πρωθυπουργός Κ. Σημίτης μετά το τέλος των διαπραγματεύσεων στο Ελσίνκι. Πίσω του ο ΥΠΕΞ Γ. Παπανδρέου, που αναμένεται να μεταβεί στην Αγκυρα την επόμενη Πέμπτη για την υπογραφή συμφωνιών στα θέματα που έχουν καταλήξει οι ελληνoturκικές επιτροπές διαλόγου.

Εκλογές στις 26 Μαρτίου

Για πρώτη φορά ο πρωθυπουργός Κ. Σημίτης αναφερθηκε συγκεκριμένα στην 26η Μαρτίου ως ημερομηνία διεξαγωγής των πρόωγων εκλογών.

Ο κ. Σημίτης, απαντώντας σε ερωτήσεις στη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου, τόνισε ότι η απόφαση του Ελσίνκι «δεν αλλάζει τη στρατηγική της κυβέρνησης» και η διαδικασία εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας θα ξεκινήσει κανονικά, όπως προβλέπει το Σύνταγμα, ενώ εξέφρασε την ελπίδα ότι η παρούσα Βουλή θα εκλέξει Πρόεδρο, επισημαίνοντας όμως ότι «η ΝΔ επιδιώκει εκλογές και αν οδηγηθούμε σε μια τέτοια εξέλιξη, οι εκλογές θα πραγματοποιηθούν στις 26 Μαρτίου».

για την ειρήνη

λήξει οι ελληνoturκικές επιτροπές διαλόγου για θέματα χαμηλής πολιτικής.

Η ελληνική κυβέρνηση, απαλλαγμένη από το βάρος των πίεςων εταιρών και Αμερικανών, μπορεί πλέον απερίσπαστη να αφοσιωθεί σε θέματα εσωτερικής και οικονομικής πολιτικής, σε ένα νέο περιβάλλον σύμπτωσης και κατανόησης, το οποίο είναι καθοριστικό εν όψει του ενδεχόμενου πρόωγων εκλογών.

Με τη χθεσινή απόφαση η Κύπρος απελευθερώνεται ουσιαστικά από τον τουρκικό εκβιασμό, που έθετε υπό αμφισβήτηση την ευρωπαϊκή πορεία της, ενώ συγχρόνως ο κ. Ντενκτάς περιέρχεται σε ιδιαίτερα δυσμενή θέση, καθώς απειλούσε ότι αν η Ε.Ε. αποφασίσει την ένταξη της Κύπρου, τότε θα αποχωρήσει από τις συνομιλίες της Νέας Υόρκης.

Όλα βεβαίως υπό την αίρεση ότι πράγματι οι δυνάμεις εκείνες που επιθυμούν μια άλλη πορεία της Τουρκίας, στην κατεύθυνση της δημοκρατίας και του εκσυγχρονισμού, θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις δεσμεύσεις που σημαίνει η ευρωπαϊκή υποψηφιότητα.

Ο κ. Σημίτης χαρακτήρισε την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου «σημαντικό βήμα για την ειρήνη, την ασφάλεια και την ανάπτυξη της περιοχής», τονίζοντας ότι με τον τρόπο αυτό δείξαμε ότι «γνώρίζουμε και μπορούμε να ακολουθήσουμε το δρόμο που ξεπερνά τις αντιπαλότητες στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου και διε-

θνών συνθηκών, που κατοχυρώνουν τα εθνικά δίκαια». Ο Πρωθυπουργός στη συνέντευξη Τύπου επισήμανε ότι η Ελλάδα «είπε όχι στη συνέχιση των ασαφειών στις ελληνoturκικές σχέσεις, όχι στην αβεβαιότητα από τα αιτήματα της τουρκικής πλευράς, όχι στη διασύνδεση της επίλυσης του Κυπριακού με την ένταξη της Κύπρου και ένα ναι στη βεβαιότητα του διεθνούς δικαίου και της Χάγης. Αυτά όλα τα δέχθηκαν οι εταίροι μας, πετύχαμε τους στόχους μας», πρόσθεσε ο πρωθυπουργός.

Η χθεσινή ιστορική απόφαση της Ε.Ε. είναι αποτέλεσμα εντονότερης διπλωματικής κινητικότητας που ανέπτυξε το τελευταίο διάστημα η χώρα και καθοριστική χαρακτηρίζεται η διάρκειας δύο ωρών συνάντηση που είχαν την Πέμπτη ο πρωθυπουργός Κ. Σημίτης με τους κ. Λιππεν και Σολάνα, όπου ανέλυσε την ελληνική θέση και κατάφερε να πείσει τους εταίρους ότι οι όροι που έθετε η Ελλάδα δεν αποτελούσαν «ελληνική ιδιορρυθμία» αλλά θέματα ουσίας για την ίδια την Ε.Ε.

Οι προσωπικές επαφές του κ. Σημίτη με τους Ευρωπαίους ηγέτες βοήθησαν στην κατεύθυνση κατανόησης του θέματος αρχής που έθετε η ελληνική κυβέρνηση και είναι χαρακτηριστικό ότι όταν κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου ο Ολλανδός πρωθυπουργός επεχείρησε να εγείρει θέμα Κύπρου, αυτός που έδωσε τέλος στη συζήτηση ήταν ο ίδιος ο Γάλλος πρόεδρος Ζ. Σιράκ, του οποίου η χώρα πρωτοστατούσε στην προσπάθεια

σύνδεσης της ένταξης της Κύπρου με την επίλυση του πολιτικού προβλήματος.

Η διαπραγματευτική τακτική μάλιστα που επέλεξε ο κ. Σημίτης, προσθέτοντας στη διαπραγμάτευση τον όρο της Χάγης ανέβασε ακόμη περισσότερο τον πήχη για την Τουρκία με αποτέλεσμα το διπλωματικό «παζάρι», που έγινε να φέρει το χθεσινό αποτέλεσμα.

Η διαπραγμάτευση ήταν ιδιαίτερα σκληρή και κορυφώθηκε με τις χθεσινές ανταλλαγές κειμένων και διατυπώσεων μεταξύ της ελληνικής αντιπροσωπείας και της φιλανδικής προεδρίας, στην οποία καθοριστικός ήταν ο ρόλος του Χ. Σολάνα, ο οποίος, λόγω της προηγούμενης θητείας του στο ΝΑΤΟ, γνώριζε από πρώτο χέρι τις πιυχές των ελληνoturκικών διαφορών και των διαφορετικών προσεγγίσεων.

Ο πρωθυπουργός Κ. Σημίτης όταν νωρίς το πρωί χθες η διαπραγμάτευση είχε φθάσει κοντά στη λύση, κάλεσε τον υπουργό Εθνικής Αμυνας Α. Τσοχατζόπουλο, ο οποίος ήταν στο Ελσίνκι για να συμμετάσχει στη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος να πάρει μέρος στην κυβερνητική σύσκεψη που έγινε για την έγκριση των τελικών διατυπώσεων. Στόχος βεβαίως ήταν να μην υπάρξει ενδεχόμενο παρερμηνειών αλλά και να εξασφαλισθεί η συναίνεση του κορυφαίου παράγοντα του κυβερνώντος κόμματος.

ΤΙ ΑΝΑΦΕΡΕΙ

Το κείμενο του Συμβουλίου Κορυφής

Ιδιαίτερα ικανοποιητικό για τις ελληνικές επιδιώξεις σε όλα τα μέτωπα εμφανίζεται το σχέδιο κειμένου συμπερασμάτων του Συμβουλίου Κορυφής στο Ελσίνκι, που αναμένεται να υιοθετηθεί σήμερα επισήμως από τους «15» χωρίς αλλαγές.

Ειδικότερα για την Κύπρο και την υποψηφιότητά της, καθώς και τις υποχρεώσεις της Τουρκίας, το κείμενο αναφέρει τα εξής:

■ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναβεβαιώνει τους όρους της διαδικασίας ένταξης στην οποία τώρα μετέχουν 13 υποψήφιες χώρες μέσα σε ένα κοινό πλαίσιο. Οι υποψήφιες χώρες μετέχουν στην ενταξιακή διαδικασία σε ισότιμη βάση. Πρέπει να συμμερίζονται τις αξίες και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως παρατίθενται στις Συνθήκες. Απ' αυτή την άποψη το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την αρχή της ειρηνικής διευθέτησης των διενέξεων σύμφωνα με το Χάρτη του ΟΗΕ και ενθαρρύνει τις υποψήφιες χώρες να κάνουν κάθε προσπάθεια για την επίλυση οιασδήποτε εκκρεμότητας συνοριακής διένεξης στο Διεθνές Δικαστήριο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανεξετάσει την κατάσταση σχετικά με οιαδήποτε εκκρεμία συνοριακή διένεξη, κυρίως όσον αφορά στις επιπτώσεις στην ενταξιακή διαδικασία και προκειμένου να προωθηθεί η διευθέτησή της μέσω του Διεθνούς Δικαστηρίου, το αργότερο μέχρι τα τέλη του 2004. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η συμμόρφωση προς τα πολιτικά κριτήρια που διατυπώθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης, είναι προαπαιτούμενο για την έναρξη των ενταξιακών συνομιλιών και ότι η συμμόρφωση προς όλα τα κριτήρια της Κοπεγχάγης είναι η βάση για την ένταξη στην Ένωση.

(Παράγραφος 4)

■ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: (α) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλωσορίζει την έναρξη των συνομιλιών που αποβλέπουν σε συνολική λύση του προβλήματος της Κύπρου στις 3 Δεκεμβρίου στη Νέα Υόρκη και εκφράζει ισχυρή υποστήριξη στις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για επιτυχή κατάληξη της διαδικασίας.

(β) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η πολιτική λύση θα διευκολύνει την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εάν δεν επιτευχθεί επίλυση μέχρι την ολοκλήρωση των ενταξιακών συνομιλιών, η απόφαση του Συμβουλίου για την ένταξη θα ληφθεί χωρίς το ανωτέρω να αποτελέσει προϋπόθεση. Ως προς αυτό το Συμβούλιο θα λάβει υπόψη του όλους τους σχετικούς παράγοντες.

(Παράγραφος 9)

■ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλωσορίζει τις πρόσφατες θετικές εξελίξεις στην Τουρκία, όπως επισημαίνονται στην έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως και την πρόθεσή της να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις στην κατεύθυνση συμμόρφωσης προς τα κριτήρια της Κοπεγχάγης. Η Τουρκία είναι υποψήφια χώρα που προορίζεται να ενταχθεί στην Ένωση στη βάση των ίδιων κριτηρίων που εφαρμόζονται και για τις άλλες υποψήφιες χώρες.

Στηριζόμενη στην υπάρχουσα ευρωπαϊκή στρατηγική, η Τουρκία, όπως όλες οι υποψήφιες χώρες, θα επωφεληθεί από μια προενταξιακή στρατηγική προκειμένου να ενισχύσει και να υποστηρίξει τις μεταρρυθμίσεις της.

Αυτό θα περιλαμβάνει ενισχυμένο πολιτικό διάλογο, με έμφαση στη διαδικασία με κατεύθυνση την πλήρωση των πολιτικών κριτηρίων για την ένταξη με ιδιαίτερη αναφορά στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και στα θέματα που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 9 (α). Η Τουρκία θα έχει επίσης την ευκαιρία να συμμετάσχει στα προγράμματα και τις υπηρεσίες της Κοινότητας, καθώς και στις συναντήσεις μεταξύ υποψηφίων χωρών και της Ένωσης στο πλαίσιο της ενταξιακής διαδικασίας.

Μια εταιρική σχέση ένταξης θα καθοριστεί στη βάση προηγούμενων αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που περιλαμβάνουν προτεραιότητες στις οποίες πρέπει να επικεντρωθούν οι προετοιμασίες ένταξης υπό το φως των οικονομικών κριτηρίων και των υποχρεώσεων εντός Μέλους - Κράτους, σε συνδυασμό με ένα εθνικό πρόγραμμα για την υιοθέτηση των συμπεφωνημένων.

Θα δημιουργηθούν οι κατάλληλοι μηχανισμοί επιτήρησης. Με σκοπό την εντατικοποίηση της εναρμόνισης της νομοθεσίας της Τουρκίας, η Επιτροπή καλείται να προετοιμάσει μια διαδικασία αναλυτικής εξέτασης των συμπεφωνημένων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί από την Επιτροπή να παρουσιάσει ένα κοινό πλαίσιο για το συντονισμό όλων των πηγών οικονομικής βοήθειας της ΕΕ για την προ-ενταξιακή διαδικασία.

(Παράγραφος 12)

Σαν ΣΗΜΕΡΑ

1282: • **Πεθαίνει** ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Μιχαήλ 8ος Παλαιολόγος. Το 1259 έγινε αυτοκράτορας της Νίκαιας και το 1261 κυριεύσε τη λατινοκρατούμενη Κωνσταντινούπολη, ιδρύοντας την τελευταία ελληνική δυναστεία (των Παλαιολόγων) πριν από την άλωση. Είχε γεννηθεί το 1224.

1803: • **Γεννιέται** ο Γάλλος μουσικοσυνθέτης Εκτόρ Μπερλιόζ. Εγραψε όπερες, συμφωνική μουσική και μουσικοκριτικές, από τις οποίες ζούσε. Πέθανε στις 8 του Μάρτη του 1869.

1843: • **Γεννιέται** στη Γερμανία ο Ρόμπερτ Κοχ, ευεργέτης της ανθρωπότητας. Στα 1882, απομόνωσε τον βάκιλο της φυματίωσης. Πέθανε το 1910.

1856: • **Γεννιέται** ο Ρώσος θεωρητικός του μαρξισμού Γκιόργκι Πλέχανοφ («Η φιλοσοφία της Ιστορίας»). Πέθανε το 1918.

1946: • **Η Γενική Συνέλευση** του ΟΗΕ δημιουργεί την Διεθνή Επείγουσα Χρηματοδότηση του ΟΗΕ για τα Παιδιά (UNICEF), με σκοπό να ανακουφίσει τα παιδιά των κατεστραμμένων, απ' τον πόλεμο, χωρών.

1994: • **Η Ρωσία** του Μπόρις Γιέλτσιν στέλνει στην Τσετσενία τανκς και στρατό για να καταστείλουν τον τρίχρονο αγώνα των επαναστατών για ανεξαρτησία.

1997: • **Στο Κιότο** της Ιαπωνίας, η παγκόσμια συνδιάσκεψη για το περιβάλλον συμβιβάζεται με μια απόφαση μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 5,2% σε σχέση με το 1990 και με ορίζοντα για την επίτευξη του ορίου αυτού τα 15 χρόνια.

1997: • **Ο πρωθυπουργός** της Βρετανίας Τόνι Μπλερ και ο αρχηγός του Σιν Φέιν συναντώνται στην πρωθυπουργική κατοικία της Ντάουνινγκ Στρίτ. Η αμέσως προηγούμενη συνάντηση αρχηγού του Σιν Φέιν με Βρετανό πρωθυπουργό ήταν του Μάικλ Κόλινς το 1921.

Εμπέδεια: ΚΑΡΟΛΟΣ ΜΠΡΟΥΣΑΛΗΣ

UNICEF Οργάνωση ιδρυθείσα από τον ΟΗΕ, σκοπός της να βοηθά τα παιδιά του κόσμου.

ΤΟΥΡΚΙΑ

«Ναι» Ετσεβίτ με δύο... αστερίσκους

Μετά από παρέμβαση Κλίντον, Σρέντερ και Σιράκ, δέχθηκε την απόφαση, αλλά με επιφυλάξεις για Κύπρο και το όριο του 2004

Του Μ. Ιγνατίου

Δίνοντας δική του, «ελαστική» ερμηνεία στις τρεις ελληνικές θέσεις -οι οποίες είναι αδιαπραγμάτευτες σύμφωνα με όλους τους αξιωματούχους της ΕΕ-, ο Ετσεβίτ υποστήριξε πως «έχει ενημέρωση ότι η εκπλήρωση των όρων αυτών δεν αποτελεί υποχρέωση της Τουρκίας». Ειδικότερα τόνισε πως το χρονοδιάγραμμα επίλυσης των ελληνοτουρκικών διαφορών ως το 2004 δεν μπορεί να τεθεί ως προϋπόθεση για την ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ.

Ο Ετσεβίτ πρόσθεσε ακόμη, ότι είναι «πολύ ενοχλητική» για την χώρα του η ανάμειξη του Κυπριακού στους ευρωπαϊκούς όρους, τη στιγμή που βρίσκονται σε εξέλιξη οι συνομιλίες της Νέας Υόρκης.

Εκανε πάντως αναφορά στην ύπαρξη «δύο κοινοτήτων» στο νησί, αποφεύγοντας να μιλήσει για δύο «κράτη».

Η αρχική ευφορία της τουρκικής πλευράς για την ομόφωνη ανακήρυξη της Τουρκίας σε υποψήφια προς ένταξη χώρα από τους 15 της ΕΕ, 36 ολόκληρα χρόνια μετά την πρώτη αίτηση και μετά από αλληπάλληλες απορρίψεις, έδωσε πολύ σύντομα τη θέση της σε σκεπτικισμό.

Σύμφωνα με το τουρκικό κανάλι NTV, ο Μπιλ Κλίντον είχε τηλεφωνική

Μπ. Ετσεβίτ

Μετά από πολύωρο θρίλερ, και αφού προηγήθηκαν τηλεφωνικές πιέσεις κυρίως του Μπιλ Κλίντον, αλλά και των ηγετών της Γερμανίας και της Γαλλίας, Γκέρχαρντ Σρέντερ και Ζακ Σιράκ προς τον Μπουλέντ Ετσεβίτ, η Αγκυρα είπε «ναι» στο κείμενο του Ελσίνκι και ο δρόμος για το σημερινό ταξίδι του Τούρκου πρωθυπουργού στην πρωτεύουσα της Φινλανδίας άνοιξε.

Μουδιασμένη η Αγκυρα από την απόφαση του Ελσίνκι, είχε αρχικά αρνητική στάση και αργότερα αναδιπλώθηκε σταθμίζοντας τα υπέρ και τα κατά, προκρίνοντας τελικά την ευρωπαϊκή πορεία.

Την τελική κατάφαση της Τουρκίας ανήγγειλε ο υπεύθυνος για την εξωτερική πολιτική της ΕΕ Χαβιέ Σολάνα λίγο μετά τα μεσάνυχτα, αφού είχε συνάντηση μιας ώρας με τον Ετσεβίτ στην Αγκυρα. Λίγο αργότερα ο τούρκος πρωθυπουργός επιβεβαίωσε το «ναι» της χώρας του στην απόφαση των 15, εκφράζοντας ταυτόχρονα την ικανοποίηση της τουρκικής πλευράς για την ομόφωνη ανακήρυξη της Τουρκίας ως υποψήφιας προς ένταξη χώρας.

Ταυτόχρονα, όμως, ο Μπουλέντ Ετσεβίτ έκανε λόγο για «κάποια σμεία, τα οποία η Τουρκία δεν μπορεί να δεχθεί» και αυτά αφορούν τις ελληνοτουρκικές διαφορές και το Κυπριακό.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ικανοποίηση από τις ΗΠΑ για την απόφαση

Με ικανοποίηση δέχθηκαν ο Λευκός Οίκος και το Στέιτ Ντιπάρτμεντ την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αναγόρευση της Τουρκίας σε υποψήφια προς ένταξη χώρα. Την ίδια στιγμή, Αμερικανοί αξιωματούχοι έδρασαν παρασκηνιακά για να πείσουν τον Τούρκο πρωθυπουργό Μπουλέντ Ετσεβίτ να αποδεχθεί την πρόσκληση και να επισκεφθεί σήμερα το Ελσίνκι.

Οι Αμερικανοί θεωρούν ότι η χθεσινή εξέλιξη είναι θετική. Συγκεκριμένα, ο εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου, Μάικ Χάμερ, τη χαρακτήρισε «ευπρόσδεκτη απόφαση», υπενθυμίζοντας ότι ο πρόεδρος Μπιλ Κλίντον, κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Αθήνα και την Αγκυρα, «είχε ευχηθεί ξεκάθαρα και με μεγαλόφωνα να γίνει αποδεκτή η υποψηφιότητα της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Από την πλευρά του, εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ δήλωσε ότι «η Τουρκία προορίζεται να ενταχθεί στην Ένωση με βάση τα ίδια κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τις άλλες χώρες». Ο αξιωματούχος τοποθετήθηκε και για τους ευρωπαϊκούς όρους, τονίζοντας ότι «με την ισχυρή υποψηφιότητα που προσφέρθηκε στην Τουρκία, δημιουργήθηκε μια πιο θετική ατμό-

σφαιρα για πρόοδο απ' ό,τι είχε συμβεί στις προηγούμενες συνόδους κορυφής της Ε.Ε.». Η απόφαση των Ευρωπαίων χαιρετίστηκε και από αξιωματούχο των Ηνωμένων Εθνών που εξέφρασε την ελπίδα ότι θα αποδειχθεί υποβοηθητική και για τις εκ του σύνεγγυς συνομιλίες που διεξάγονται στη Νέα Υόρκη για το Κυπριακό. Ο κατοχικός ηγέτης Ραούφ Ντενκτάς ήταν εμφανέστατα εκνευρισμένος, χθες, αλλά αντέδρασε συγκρατημένα, προπαθώντας να πείσει ότι το θέμα δεν έχει επίδραση ούτε στον ίδιο ούτε στο κράτίδιό του, αλλά -όπως είπε- «στον Ελληνικό Νότο», όπως «και στην Τουρκία».

Σύμφωνα με διπλωματική πηγή, ο κ. Ντενκτάς έφτασε στην έδρα των Ην. Εθνών, για την καθορισμένη συνάντησή του με τον εκπρόσωπο του γεν. γραμματέα, Αλβάρο ντε Σότο, «χωρίς γραμμή από την Αγκυρα». Πάντως, απέφυγε τα αστεία με τους δημοσιογράφους και περιορίστηκε να πει ότι η απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Τουρκία, αν και είναι θετική ε-

συνομιλία με τον Μπουλέντ Ετσεβίτ, στον οποίο συνέσπασε να αποδεχθεί η Αγκυρα την ευρωπαϊκή πρόταση και να μεταβεί ο ίδιος στο Ελσίνκι με τον υπουργό Εξωτερικών Ισμαήλ Τζεμ. Το ίδιο ρεπορτάζ αναφέρει ότι ο Αμερικανός πρόεδρος έδωσε ελπίδες στον Ετσεβίτ, λέγοντάς του ότι «μπορεί να υπάρξουν περιθώρια βελτίωσης του προσχεδίου του τελικού ανακοινωθέντος». Το τουρκικό κανάλι ανέφερε επίσης, ότι ο Μπιλ Κλίντον έστειλε χθες το πρωί επιστολές στον Κώστα Σημίτη και στον Μπουλέντ Ετσεβίτ, εξαιρώντας τις προσπάθειές τους για διάλογο και τονίζοντας ότι οι προσπάθειες αυτές μπορούν να συνεχιστούν στο πλαίσιο της ΕΕ.

Σε αντίθεση με την αισιοδοξία που προσπάθησε να καλλιεργήσει ο Μπιλ Κλίντον στην τουρκική πλευρά, πηγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέφεραν ότι «δεν υπάρχει καμιά περίπτωση για αλλαγή του τελικού κειμένου» (ο.α.: το οποίο περιλαμβάνει τις τρεις ελληνικές θέσεις) σε επόμενους γύρους συζητήσεων. Στο πνεύμα αυτό, η μετάβαση αργά χθες βράδυ στην Αγκυρα του υπεύθυνου για την εξωτερική πολιτική της ΕΕ Χαβιέ Σολάνα και του αρμόδιου επιτρόπου για τη διεύρυνση Γκίντερ Φερχόιγκεν, έχει χαρακτήρα απλής ενημέρωσης της τουρκικής πλευράς για την απόφαση των Ευρωπαϊκών Συμβουλίου Κορυφής και όχι διαπραγματεύσεων.

Εξέλιξη για την Αγκυρα, όπως τόνισε, στην ουσία δεν τον αφορά. Ετσι, η πραγματική αντίδρασή του για τα τεκταινόμενα στο Ελσίνκι, που πιστεύεται πως θα είναι άκρως αρνητική, πρέπει να δημοσιοποιηθεί σήμερα το πρωί.

Ο κ. Ντενκτάς βεβαίωσε ότι θα προσέλθει στις σημερινές καθορισμένες συναντήσεις με τον κ. ντε Σότο, όπως και στις συναντήσεις της Δευτέρας, ενώ έσπευσε να ανακοινώσει ότι ο πρώτος διαπραγματευτικός γύρος τελειώνει την Τρίτη. Αρνήθηκε, όμως, να δηλώσει πότε θα επιστρέψει στη Νέα Υόρκη για το δεύτερο γύρο.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο πρώτος γύρος των συνομιλιών αναμένεται να ολοκληρωθεί την Τρίτη 14

Δεκεμβρίου, αλλά μέχρι στιγμής ο κατοχικός ηγέτης δεν έχει συμφωνήσει για την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων, που έχουν καθοριστεί για τις 8 Ιανουαρίου.

Ο κ. Ντενκτάς ζητά να συνεχιστούν οι συνομιλίες στη Λευκωσία και όχι στη Νέα Υόρκη.

Μ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ

Ρ. Ντενκτάς

Ο πρωθυπουργός Κ. Σημίτης με τους Δ. Ρέππα και Γ. Παπανδρέου κατά τη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου για την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε.

ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Θετική εξέλιξη για Κύπρο, επιφυλάξεις για ελληνοτουρκικά

Την αναμφισβήτητη θετική εξέλιξη σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, αλλά τις επιφυλάξεις τους για τα ελληνοτουρκικά σε ό,τι αφορά τη χτεσινή απόφαση στο Ελσίνκι, επισημαίνουν τα κόμματα της αντιπολίτευσης, εκτός από το ΔΗΚΚΙ που κάνει λόγο για εθνική υποχώρηση σε όλα τα μέτωπα...

Πιο επικριτικό -προφανώς λόγω της θέσης του- το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης, που υποστηρίζει ότι η κυβέρνηση στο θέμα των ελληνοτουρκικών νομιμοποίησε και αναγνώρισε τις εδαφικές διεκδικήσεις της Τουρκίας.

Αντίθετα, πιο συγκρατημένος στην κριτική του είναι ο ΣΥΝ που κάνει λόγο για «κατ' αρχήν θετική» εξέλιξη που όμως δεν θα πρέπει να ωραιοποιείται από την κυβέρνηση διότι παραμένουν ανοιχτά τα μεγάλα προβλήματα στο Αιγαίο και την Κύπρο.

Πιο ένθερμα αντέδρασε το Κόμμα των Φιλελευθέρων, κάνοντας λόγο για «μεγάλο βήμα που εγκαινιάζει μια νέα περίοδο».

Μάλλον... μικρόψυχα αντέδρασε το ΔΗΚΚΙ που δεν είδε τίποτα το θετικό παρά μόνο περιορίστηκε να καταγγείλει την κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό για νέα εθνική υποχώρηση.

Θετική εξέλιξη για το Κυπριακό αλλά χαμένη ευκαιρία για τα ελληνοτουρκικά, χαρακτηρίζει η ΝΔ την απόφαση στο Ελσίνκι.

Ο Άρης Σπηλιωτόπουλος έκανε χτες δύο επισημάνσεις για την απόφαση στο Ελσίνκι. «Όσον αφορά το Κυπριακό -είπε- κατ' αρχήν η εξέλιξη που σημειώνεται είναι θετική».

Όμως, για τα ελληνοτουρκικά σχέσεις η κυβέρνηση εμφανίζεται να κάνει μια ακόμη σημαντική ευκαιρία ώστε να πειστεί η Τουρκία να εγκαταλείψει τις εδαφικές διεκδικήσεις της εις βάρος της χώρας μας».

Ο εκπρόσωπος της ΝΔ παρατηρεί ότι η κυβέρνηση νομιμοποίησε και αναγνώρισε τις εδαφικές διεκδικήσεις της Τουρκίας, αφού της ζητάει να τις παραπέμψει

στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης χωρίς επιφυλάξεις, ιδιαίτερα στα θέματα της ασφάλειας. Αυτό σημαίνει ότι θέτουμε την οχύρωση των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου και τη διεκδίκηση των 151 νησιών και βραχονησίδων μας υπό την κρίση των 15 δικαστών της Χάγης.

Ο Άρης Σπηλιωτόπουλος, ασκώντας κριτική στους μέχρι τώρα χειρισμούς της κυβέρνησης, παρατηρούσε χτες το βράδυ ότι: «Αν κατά την τελευταία περίοδο είχε εγκαταλείψει την παράδοση τακτική του πρώτα αποδεχόμενα την υποψηφιότητα της Τουρκίας και εκ των υστέρων αναζητούμε κάποια ανταλλάγματα, δεν θα είχαμε χάσει αυτή την ευκαιρία. Είναι σαφές ότι θα μπορούσαμε να είχαμε αποκομίσει ουσιαστικά οφέλη όσον αφορά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις αν η κυβέρνηση είχε πράξει το ακριβώς αντίθετο».

Συνεργάτες του κ. Μπιστοτάκη, ο οποίος επιστρέφει σήμερα από την Αμερική, έλεγαν ότι δεν κάνει τώρα δηλώσεις για το θέμα και υπενθύμιζαν ότι είχε επιμείνει στην αποσύνδεση της ενταξιακής διαδικασίας της Κύπρου από την επίλυση του πολιτικού προβλήματος.

«Κατ' αρχήν θετική» χαρακτήρισε ο Ν. Κωνσταντόπουλος τη χτεσινή εξέλιξη στη Σύνοδο Κορυφής. Ωστόσο, ο πρόεδρος του ΣΥΝ έσπευσε να επισημάνει στην κυβέρνηση να αποφυγεί τις ωραιοποιήσεις, τους υπερβολικούς τόνους και τις θριαμβολογίες

που επιβάλλονται από τις προεκλογικές σκοπιμότητες, διότι τα μεγάλα εθνικά προβλήματα, όπως είναι το Αιγαίο και το Κυπριακό, παραμένουν ανοιχτά.

Ο Ν. Κωνσταντόπουλος παρατήρησε ότι με τις αποφάσεις του Ελσίνκι που περιέχουν σοβαρές ασάφειες και αμφισβησίες, με σημαντικότερη την αναφορά σε συνοριακές διαφορές, μπαίνουμε σε μια νέα περίοδο κατά την οποία πολλά θα εξαρτηθούν από την ικανότητά μας να διαμορφώσουμε αποτελεσματική εθνική στρατηγική.

Ο πρόεδρος του ΣΥΝ υποσχέθηκε ότι το κόμμα του θα συνεχίσει τις πρωτοβουλίες για τη δημιουργία μιας σύγχρονης εθνικής στρατηγικής.

«Ο ΣΥΝ -τόνισε- από τη δική του πλευρά θα συνεχίσει τις πρωτοβουλίες που ξεκίνησε με την πρόσφατη επίσκεψη στην Τουρκία και την πρόταση για την αμοιβαία και ισόρροπη μείωση των εξοπλισμών στις δύο χώρες, ώστε να συμβάλει στη διαμόρφωση αυτής της επιτακτικά αναγκαίας σύγχρονης εθνικής στρατηγικής».

«Μεγάλο βήμα που εγκαινιάζει μια νέα περίοδο» χαρακτήρισε τη χτεσινή απόφαση στο Ελσίνκι το Κόμμα των Φιλελευθέρων.

«Η απόφαση για την ευρωπαϊκή υποψηφιότητα της Τουρκίας -τονίζεται σε σχετική ανακοίνωση- είναι ένα μεγάλο βήμα που εγκαινιάζει μια νέα εποχή και δημιουργεί θετικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της ειρήνης και της συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή μας».

Ανεξάρτητα από τις αμφισβησίες της διπλωματικής γλώσσας, που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν από την αντιπολίτευση για να ψαρέψουν στα θολά νερά του "αριστεροδεξιού νεοεθνικισμού", το κε-

ντρικό ζήτημα είναι ότι η κυβέρνηση πήρε μια σωστή απόφαση και οφείλουμε να τη συζητούμε για αυτό. Είναι παράγοντας το γεγονός ότι η κυβέρνηση αποφάσισε με γνώμονα τα πραγματικά συμφέροντα της χώρας, και όχι τις εκλογικές σκοπιμότητές της.

Παρ' όλες τις παλινωδίες της και την έλλειψη ηγετικού οράματος που χαρακτήριζαν τη θέση της πριν από τη διάσκεψη του Ελσίνκι, έχουμε το σωστό αποτέλεσμα. Και αυτό είναι που μετράει».

Δ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ

Συνάντηση με Μιλόσεβιτς

«Αν η ελληνική κυβέρνηση άρει χωρίς ουσιαστικά ανταλλάγματα το βέτο στο Ελσίνκι, τότε ξεχάστε τη λύση του Κυπριακού». Την εκτίμηση αυτή εξέφρασε, χτες, ο Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς στον Δημήτρη Τσοβόλα, κατά τη συνάντηση που είχαν κάπου κοντά στο Βελιγράδι, καθώς το μέρος της συνάντησης των δύο αντρών κρατήθηκε μυστικό για λόγους ασφαλείας του Γιουγκοσλάβου προέδρου.

Κατά τη συνάντηση, που διήρκεσε δύο ώρες, ο Γιουγκοσλάβος πρόεδρος ενημέρωσε τον πρόεδρο του ΔΗΚΚΙ για τις σημαντικές επιτυχίες στην ανοικοδόμηση και στην ανασυγκρότηση της χώρας του μετά τους βομβαρδισμούς, αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι σήμερα το εθνικό εισόδημα κυμαίνεται στα περσινά επίπεδα και ο πληθωρισμός είναι μόλις 8%.

Δ. Τσοβόλας

Όσον αφορά τις σχέσεις της Γιουγκοσλαβίας με το Μαυροβούνιο, ο κ. Μιλόσεβιτς εξέφρασε στον κ. Τσοβόλα την εκτίμηση ότι δεν υπάρχουν αποσχιστικές τάσεις στο λαό του Μαυροβουνίου, ενώ δήλωσε (χωρίς ωστόσο να δώσει περισσότερες πληροφορίες) ότι η κυβέρνηση του, αλλά και ο λαός του, δεν θα επιτρέψουν το Κοσσυφοπέδιο με την κατοχή και την ανοχή των ειρηνευτικών δυνάμεων να αποσπασθεί από τη Γιουγκοσλαβία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Γιουγκοσλάβος πρόεδρος έκανε ειδική αναφορά στις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας που πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα κατά την επίσκεψη του Μπιλ Κλίντον, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα συνθήματα που ακούστηκαν κατά του ΝΑΤΟ για τους βομβαρδισμούς στην Γιουγκοσλαβία.

Μ. ΓΥΠΑΡΗ

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΜΠΟΪΓΚ

Αναστάτωση για τη βλάβη

Αναστάτωση δημιουργήθηκε χτες στα υψηλά κλιμάκια της Ολυμπιακής Αεροπορίας από τη διαρροή της πληροφορίας για βλάβη στο σύστημα επικοινωνίας του Β 737-400 που μετέφερε τον πρωθυπουργό Κ. Σημίτη στο Ελσίνκι.

Παρά τις αυστηρότατες εντολές που είχαν δοθεί για να κρατηθεί μυστική η βλάβη, η σχετική πληροφορία διέρρευσε και η ΟΑ αναγκάστηκε με μια χλιαρή και λακωνική ανακοίνωση Τύπου να υποστηρίξει ότι δεν συνέβη βλάβη. Το «Εθνος», που δημοσίευσε την πληροφορία, επανέρχεται σήμερα με νέες πληροφορίες που ανατρέπουν τη χλιαρή ανακοίνωση: Το αεροσκάφος -που κατά την ΟΑ δεν είχε βλάβη- δεν αναχώρησε μιάμιση ώρα μετά την προσγείωση όπως ήταν προγραμματισμένο. (13.00 ώρα «Ζίμπρα» τοπική).

Αντίθετα, αναχώρησε στις 23.00 ώρα «Ζίμπρα» τοπική, δηλαδή με 10 ώρες καθυστέρηση, προκειμένου να γίνει επισκευή. Στην Αθήνα έφτασε χτες στις 5.30 τα ξημερώματα (10-12-99).

Χαρακτηριστικά πρέπει να αναφερθεί ότι το σήμα που εστάλη από το Ελσίνκι στην ΟΑ στην Αθήνα, δεν ανέφερε το λόγο της καθυστέρησης, πράγμα που δεν συμβαίνει σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Μάλιστα, δεν έγινε γνωστοποίηση ούτε με «ανοιχτό κώδικα» ούτε με τον μυστικό κώδικα 71. Αυτό δείχνει την απεγνωσμένη προσπάθεια να κρατηθεί μυστικό.

Ακόμα, πρέπει να αναφερθεί ότι στο σήμα υπήρχαν μόνο δύο τηλεφώνια (του Ελσίνκι) «για επικοινωνία», όπως αναφερόταν στο σχετικό σήμα.

Κ. ΓΚΟΤΣΙΝΑΞ

ΔΗΚΚΙ:

Νέα εθνική υποχώρηση

Για νέα εθνική υποχώρηση, σε βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου, κατηγόρησε την κυβέρνηση ο Δ. Τσοβόλας, ο οποίος υποστηρίζει ότι η Ελλάδα απεμπόλησε το βέτο που αποτελούσε το τελευταίο ουσιαστικό όπλο μας έναντι της τουρκικής αδιαλλαξίας και προκλητικότητας.

Ο πρόεδρος του ΔΗΚΚΙ κατηγόρησε επίσης προσωπικά τον πρωθυπουργό ότι επιχειρεί να εμφανίσει ως δήθεν ελληνική επιτυχία τα ανού-

σια ευκολόγια του Συμβουλίου Κορυφής που, σύμφωνα με τον ίδιο, αποτελούν πολιτική εξαπάτηση του ελληνισμού. Σύμφωνα με τον Δ. Τσοβόλα: «Μόνο μία κυβέρνηση υποτελών, που τα δίνει όλα στις ΗΠΑ και στις άλλες μεγάλες δυνάμεις της Δύσης, θα μπορούσε να αποδεχθεί τον χαρακτηρισμό των απαράδεκτων τουρκικών διεκδικήσεων, ως ελληνοτουρκικές "διαφορές", που θα πρέπει να επιλυθούν με διάλογο».

ΕΘΝΟΣ

Γ Ν Ω Μ Η

Η επιτυχία και η μικροψυχία

Περίσσεψε όλο αυτό τον καιρό η κομματική μικροψυχία και η υστερόβουλη παραπληροφόρηση που ως «άβουλο εκτελεστή ξένων εντολών» ήθελε τον πρωθυπουργό να μεταβαίνει στο Ελσίνκι για τη διάσκεψη κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με προειλημμένη την απόφαση να προσυπογράψει την αποδοχή της τουρκικής υποψηφιότητας, χωρίς τις προϋποθέσεις που να διασφαλίζουν τα ελληνικά συμφέροντα.

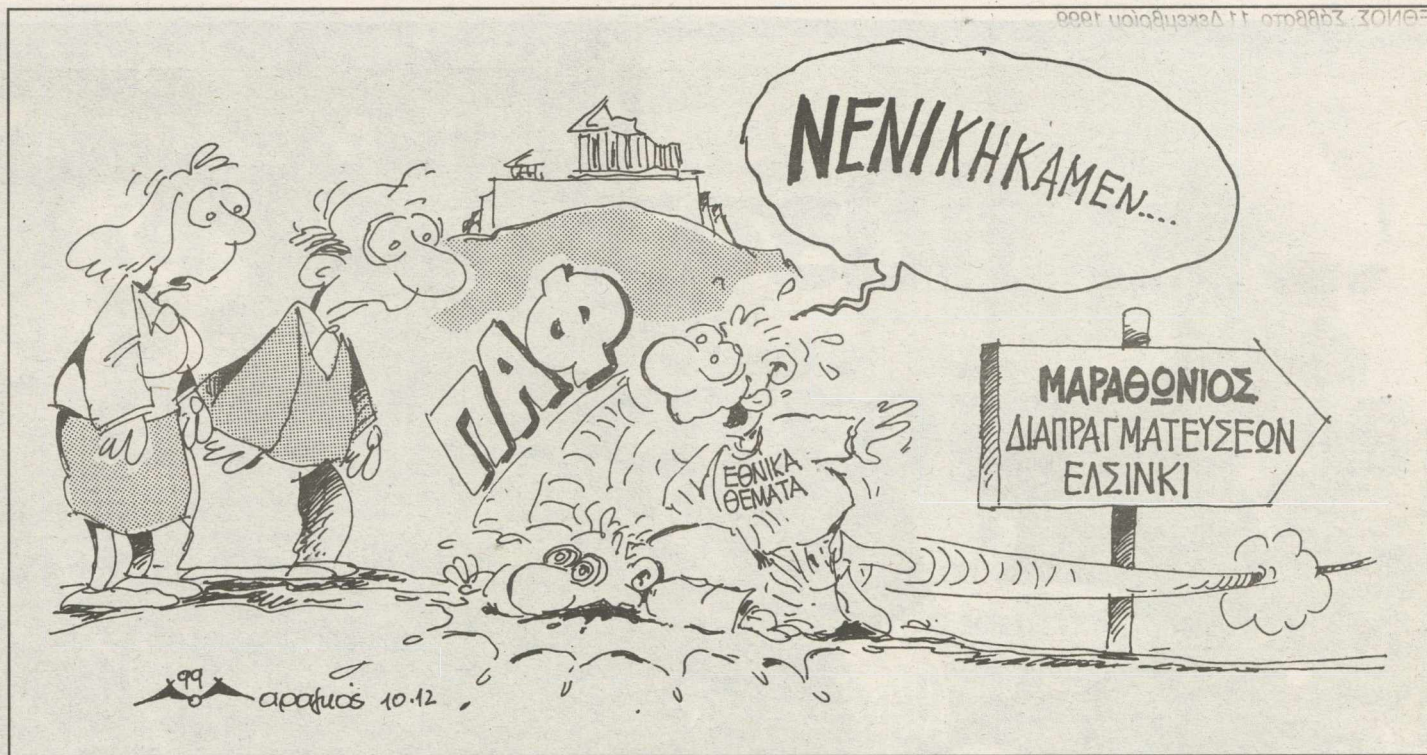
Και ουδείς αμφιβάλλει ότι η ίδια μικροψυχία θα επιδειχθεί και η ίδια παραπληροφόρηση θα επιχειρηθεί και τώρα που, όχι απλώς το μίνιμουμ, αλλά το μάξιμουμ των ελληνικών θέσεων υιοθετήθηκε από τους ηγέτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου ν' ανάψει η χώρα μας το «πράσινο φως» για την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας, μια και το στοιχείο που προσδιορίζει πράξεις και συμπεριφορές είναι η μικροκομματική σκοπιμότητα.

Φυσικά, τι τελικά θ' απογίνει είναι αβέβαιο, μια και η απάντηση της Τουρκίας στους όρους που συνοδεύουν την αποδοχή του αιτήματός της παραμένει ακόμη άγνωστη, και δεν αποκλείεται να είναι και αρνητική, αλλά εκείνο που σε τίποτα δεν μεταβάλλει μια τέτοια εξέλιξη, είναι ότι το έργο της ελληνικής αντιπροσωπείας στέφθηκε από επιτυχία, αφού διασφάλισε, αν μη τι άλλο, την απρόσκοπτη ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που αποτελούσε, στη συγκεκριμένη φάση, και το μείζονα στόχο της εξωτερικής πολιτικής μας.

Και βεβαίως, ευτύχημα θα είναι ν' αποδεχτεί τελικά η Τουρκία την ευρωπαϊκή πρόκληση, διότι μια τέτοια εξέλιξη θα έχει ως αποτέλεσμα τη θεαματική βελτίωση του κλίματος στην περιοχή μας και το άνοιγμα μιας νέας σελίδας στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, αλλά ασχέτως της όποιας κατάληξης (που πάντως θετική πιθανολογείται ότι θα είναι), εκείνο που δεν αμφισβητείται είναι ο επιτυχής χειρισμός της όλης υπόθεσης από την πλευρά της ελληνικής κυβέρνησης, και κυρίως η σοβαρή προεργασία που είχε γίνει, έτσι ώστε να επιτευχθεί η συγκεκριμένη θετική για τα ελληνικά συμφέροντα απόφαση.

Και η επιτυχία αυτή πιστώνεται πρωτίστως στον πρωθυπουργό Κ. Σημίτη, διότι και με τις προσωπικές επαφές που είχε κατά το προηγούμενο διάστημα, αλλά και με τις διαπραγματεύσεις που πραγματοποίησε στο Ελσίνκι, κατάφερε να εξασφαλίσει την υποστήριξη όλων των ηγετών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρ' όλο που μέχρι και πριν από μερικά εβδομήντα εμφανιζόταν ως δεδομένο ότι υπήρχε ισχυρό μέτωπο εναντίον του ελληνικού αιτήματος για αποσύνδεση του πολιτικού προβλήματος της Κύπρου από τη συνέχεια και την ολοκλήρωση της ενταξιακής διαδικασίας.

Αυτές τις δυσκολίες ο Έλληνας πρωθυπουργός κατάφερε, όχι μόνο να τις ξεπεράσει, αλλά και να επιτύχει την πλήρη ομοφωνία των ηγετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πάνω στις βασικές θέσεις της χώρας μας. Και όσο κι αν η εξέλιξη αυτή δεν επιλύει οριστικά τα προβλήματά μας με την Τουρκία, αποτελεί μια επιτυχία που χρειάζεται μεγάλη δόση κακομοιρίας για να την αρνήθει κανείς στον Κ. Σημίτη.

Του Πάνου Μαραγκού

ΕΠΩΝΥΜΩΣ

Πολιτιστικός υποσιτισμός

Σημεία και τέρατα των καιρών ή μήπως βούληση κάποιων ισχυρών;

Από τον Στέφανο Ληναίο

Φταίει το πλατύ κοινό που μπερδεύει τον πολιτισμό με τον καθωσπρεπισμό και την καλή χώνεψη ή μήπως το μπερδεύουν, συνειδητά, κάποιοι «Μαικίνες» του πολιτισμού των ολίγων και εκλεκτών;

Είναι σαν την κότα και το αυγό. Φταίει το μεγάλο, ανυποψίαστο κοινό, που ένα πολύ μεγάλο ποσοστό «εκπολιτίζεται» στα φτηνά θεάματα, «μορφώνεται» με βιβλία του σωρού και «ψυχαγωγείται» στα οκυλάδικα ή φταίνει κάποιους «μεγάγκυκλους» που σπρώχνουν, με όλα τα μέσα στη διάθεσή τους, αυτό το διψασμένο κοινό στη «στιλβωμένη» φθηνία της εποχής μας;

Δεν ξέρουμε τι λένε οι ειδικοί, εμείς όμως που υπηρετούμε, με τις μικρές μας δυνάμεις, μια ζωή, τις Τέχνες, ξέρουμε πολύ καλά πόσο φταίει η κότα και πόσο το αυγό.

Αν το πλατύ κοινό είναι η κότα, έχει μικρή ευθύνη. Ένα κουρασμένο, απελπισμένο, προδομένο πλατύ κοινό, είναι πολύ λογικό κάποιες στιγμές να θέλει να ξεσκάσει με ό,τι του προσφέρουν. Ίσως γιατί του έμαθαν να θεωρεί τον πολιτισμό και την ψυχαγωγία κορνίζες για το σαλόνι του, ορεκτικό για να φάει καλά και σόδα για να κωνέψει.

Το «αυγό» όμως, αυτοί, δηλαδή, που του καλλιέργησαν τη θεωρία της κορνίζας και της σόδας, είναι οι μεγάλοι υπεύθυνοι, πολλά χρόνια τώρα. Και τα τελευταία 25 χρόνια, απόλυτα υπεύθυνοι. Για έναν απλό λόγο: Έχουν συγκεντρώσει, πια, τα πάντα στα χέρια τους. Και κατευθύνουν όχι μόνο το φρόνημα αλλά και τις αντιδράσεις της... «μάζας»!!

Όταν απαλλαχτήκαμε από τη δικτατορία, όλες οι δημοκρατικές κυβερνήσεις, αντί να «χτίσουν» ένα πολιτιστικό οικοδόμημα πάνω στις ελληνικές ρίζες μας και τις ευρωπαϊκές, ανθρώπινες, αξίες, προτίμησαν το χειρότερο που θα μπορούσαν να κάνουν.

Δημιούργησαν δύο τεράστιους χώρους. Έναν πολυτελέστατο, απόλυτα ελεγχόμενο, από και για τους ολίγους και εκλεκτούς και ένα ξέφραγο αμπέλι για τον «κοσμάκη». Και τα δύο πουλάνε τα ίδια, ξένα, προϊόντα: τα πανάκριβα οι μεν και τα φτηνά οι δε. Κάπου κάπου, βέβαια, σαν... «εθνικό» άλλοθι, δίνουν κι ένα ξεροκόμματο... στα... «ελληνάδικα»!!

Ας το πάρουμε, λοιπόν, απόφαση για να μη σπαταλάμε χρόνο, μελάνι και δάκρυα, όταν αγανακτούμε για όσα συμβαίνουν γύρω μας.

Ζούμε σε μια κατευθυνόμενη πολιτιστική σχιζοφρένεια.

Εργα που ενώ τα χτυπούν ανελέητα οι υπεύθυνοι κριτικοί μας, ξαφνικά τα υμνούν και τα κουτομπολεύουν οι διπλανές, περιθωριακές σελίδες. Και γεμίζουν κόσμο.

Εργα που ενώ τα επαινούν σοβαροί κριτικοί... ξαφ-

νικά, τα «πνίγουν» οι παρατρεχάμενοι. Και είναι άδεια.

«Αυτά τα έργα, με τη συρροή του κοινού, δεν έχουν καμιά σχέση με το θέατρο. Είναι ένα κοινωνικό σύμπτωμα που διαμορφώνει μια νεολαία της καφετέριας, μια ξενέρωτη και βλαχομπάροκ νεολαία», γράφει για ένα ιδιωτικό θέατρο ένας σπουδαίος κριτικός και φιλόλογος.

«**Φαντασμαγορία** του κιτς και της... ζαρτιέρας...», γράφει ένας άλλος κριτικός, για την κεντρική σκηνή του Εθνικού μας Θεάτρου.

«Παιδιάστικος σκοταδισμός, κατασκευάσμα με αφελέστατη τρομολαγνεία και πρωτογενή λεξιλαγνεία. Κι όμως, συρρέουν πλήθη», γράφει μια άλλη υπεύθυνη κριτικός.

«Κατακραυγή για παραβίαση της ιδιωτικής ζωής στην Τ.Υ... Επώνυμοι καταδικάζουν έντονα τον τηλεοπτικό κανιβαλισμό», γράφουν οι εφημερίδες, για κάποια τελευταία «νθικο-πορνοεκπομπή».

Κι όμως, κανένας, τόσο καιρό, δεν καταδίκασε αμέτρητες τέτοιες τάχα... νθικοπλαστικές αθλιότητες, στα περισσότερα κανάλια. Κανένας δεν κατήγγειλε την ανυπαρξία πολιτιστικής φιλοσοφίας των Κρατικών μας σκηνών. Κανένας δεν αποκάλυψε τη δικτατορία των δημοσίων σχέσεων που, με το αζημίωτο, επιβάλλουν ή εξαφανίζουν δημιουργούς.

Αντίθετα, συμβάλλουν άλλοι με την ανοχή τους κι άλλοι με τη... συμμετοχή τους στη νομιμοποίηση των αθλιότητων. Και το κυριότερο: Οι ίδιοι που επικαλούνται τη δημοκρατία και την ελευθερία όταν ο πολιτιστικός υποσιτισμός αφορά στα του οίκου τους, οι ίδιοι πάλι αποκαλούν πολιτιστικό σκοταδισμό... τα βίτσια του αντιπάλου τους.

Και στρέφουν, συνειδητά ή ασυνείδητα, το ενδιαφέρον του κόσμου στα «γοπτευτικά» απόβλητα της ζωής μας, με τεράστιους τίτλους, ενώ περνούν στα... ψιλά, μέγιστα «αντιπαθητικά» εθνικά, οικονομικά και πολιτιστικά γεγονότα που μας «καίνε» αυτό τον καιρό, στην Ουσίαγκτον, τη Χάγη, το Ελσίνκι και τα μεγάλα χρηματιστήρια.

«Κι όμως, ενώ φαίνεται πως η δημοκρατία και η ελευθερία κυριαρχούν στον πλανήτη μας, κατά παράδοξο τρόπο και με ποικίλες μορφές, η κατασκευασμένη πληροφόρηση, η λογοκρισία και η χειραγώγηση της κοινής γνώμης, επιστρέφουν απειλητικές», μας λέει ο σημαντικός καθηγητής Ιγνάσιο Ραμόν...

Ποιος τον ακούει όμως!!